

CHƯƠNG I

KIM LOẠI VÀ CÁC HỢP CHẤT CỦA KIM LOẠI

Bao gồm các phần:

A. Tính chất hóa học của kim loại

- Phản ứng với đơn chất, H_2O , muối, axit, bazo
- Điều chế kim loại

B. Tính chất của các hợp chất của kim loại

- Tính chất của oxit, điều chế oxit
- Tính chất của hidroxit, điều chế hidroxit

CHƯƠNG I

KIM LOẠI VÀ CÁC HỢP CHẤT CỦA KIM LOẠI

Kim loại gồm các nguyên tố

Nguyên tố thuộc nhóm I_A

Nguyên tố thuộc nhóm II_A

Nguyên tố thuộc nhóm III_A

Nguyên tố thuộc nhóm IV_A (trừ C, Si)

Tất cả nguyên tố thuộc **phân nhóm phụ** (nhóm B)

CHƯƠNG I

KIM LOẠI

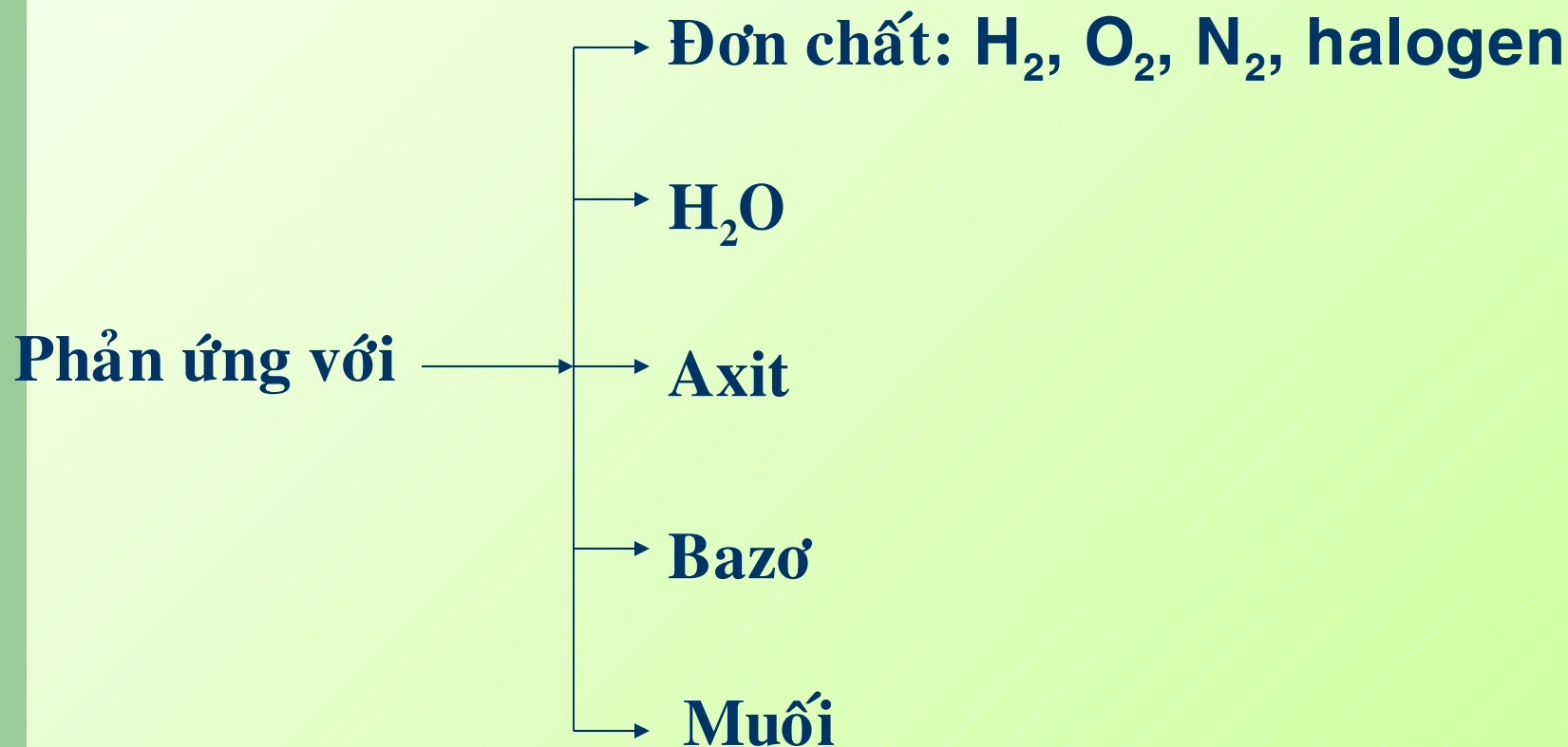
VÀ CÁC HỢP CHẤT CỦA KIM LOẠI

		Cấu hình electron lớp ngoài cùng	Số oxi hóa
Nhóm I _A	Li, Na, K, Rb, Cs, Fr	ns^1	+1
Nhóm II _A	Be, Mg, Ca, Sr, Ba, Ra	ns^2	+2
Nhóm III _A	Al, Ga, In, Tl	$ns^2 np^1$	+3
Nhóm I _B	Cu, Ag, Au	$(n - 1)d^{10} ns^1$	+1, +2, +3
Nhóm II _B	Zn, Cd, Hg	$(n - 1)d^{10} ns^2$	+1, +2
Nhóm VIII _B	Fe, Co, Ni	$(n - 1)d^{6,7,8} ns^2$	+2, +3

- Trong một PNC, từ trên xuống dưới khả năng nhường e tăng $\Rightarrow$ tính khử tăng.

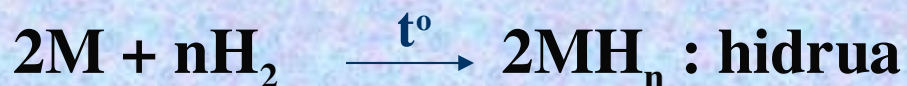
- Trong một PNP, tính khử của nguyên tố thứ 1 lớn hơn 2 nguyên tố còn lại

TÍNH CHẤT HÓA HỌC CỦA CÁC ĐƠN CHẤT

TÍNH CHẤT HÓA HỌC CỦA CÁC ĐƠN CHẤT

Phản ứng với H₂

M: kim loại kiềm, kiềm thổ (Ca, Ba, Sr phản ứng dễ còn Mg phản ứng khó)

Các hidrua này là các muối rắn, dễ bị thủy phân

TÍNH CHẤT HÓA HỌC CỦA CÁC ĐƠN CHẤT

Phản ứng với Halogen

Đa số kim loại đều phản ứng với halogen

TÍNH CHẤT HÓA HỌC CỦA CÁC ĐƠN CHẤT

Phản ứng với Halogen

Các kim loại kiềm :bốc cháy ngay ở điều kiện thường khi tiếp xúc với halogen

Các kim loại kiềm thổ: Be, Mg phản ứng dễ; Ca, Ba, Sr phản ứng mãnh liệt

Với nhôm: phản ứng mạnh

Các kim loại khác: Phản ứng khi đun nóng

TÍNH CHẤT HÓA HỌC CỦA CÁC ĐƠN CHẤT

Phản ứng với Oxi

Đa số kim loại đều phản ứng với O_2
(trừ Ag, Au, Pt)

TÍNH CHẤT HÓA HỌC CỦA CÁC ĐƠN CHẤT

Phản ứng với Oxi

Các kim loại kiềm: phản ứng nhanh ở nhiệt độ thường (Li cho dạng oxit Li_2O ; Na cho dạng peoxit Na_2O_2 ; K, Cs, Rb cho dạng supeoxit KO_2 , CsO_2 , RbO_2)

Các kim loại kiềm thổ: Be, Mg phản ứng kém; Ca, Ba, Sr phản ứng ở nhiệt độ thường

Các kim loại khác: phản ứng khi đun nóng (trừ Au, Ag, Pt)

TÍNH CHẤT HÓA HỌC CỦA CÁC ĐƠN CHẤT

Phản ứng với Nitơ

Kim loại nhóm IA: chỉ có Li tác dụng trực tiếp với N₂

Kim loại nhóm IIA phản ứng với N₂ khi đun nóng

TÍNH CHẤT HÓA HỌC CỦA CÁC ĐƠN CHẤT

Phản ứng với H₂O

M: kim loại nhóm IA, một số kim loại nhóm IIA

(Ca, Sr, Ba, Mg)

TÍNH CHẤT HÓA HỌC CỦA CÁC ĐƠN CHẤT

Phản ứng với axit

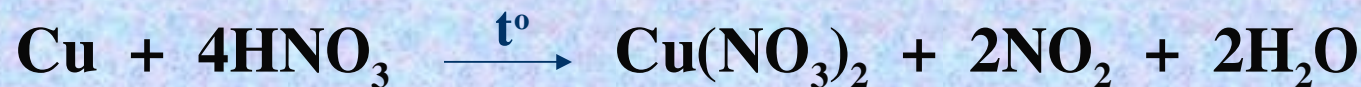
Kim loại phản ứng với

Axit không có tính oxi hóa như HCl, H₂SO₄ loãng, ...

Các axit có tính oxi hóa như HNO₃, H₂SO₄ đặc

TÍNH CHẤT HÓA HỌC CỦA CÁC ĐƠN CHẤT

Phản ứng với axit

TÍNH CHẤT HÓA HỌC CỦA CÁC ĐƠN CHẤT

Phản ứng với bazơ

kim loại lưỡng tính + bazơ $\rightarrow$ muối + H_2
(Be, Al, Zn)

Kali berilat

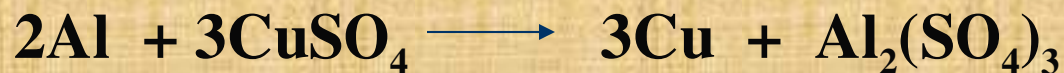

Natri aluminat

TÍNH CHẤT HÓA HỌC CỦA CÁC ĐƠN CHẤT

Phản ứng với Muối

Kim loại + muối $\rightarrow$ kim loại mới + muối mới

ĐIỀU CHẾ KIM LOẠI

Các kim loại hoạt động (IA, IIA, Al) : điện phân nóng chảy muối clorua, hidroxit, oxit

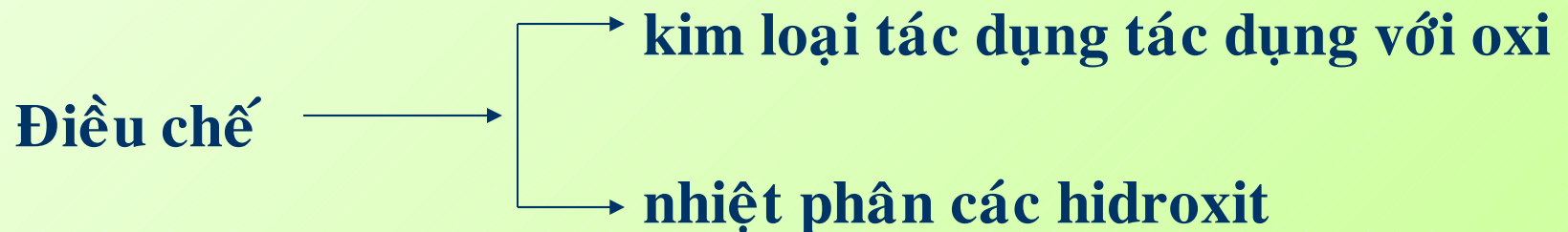
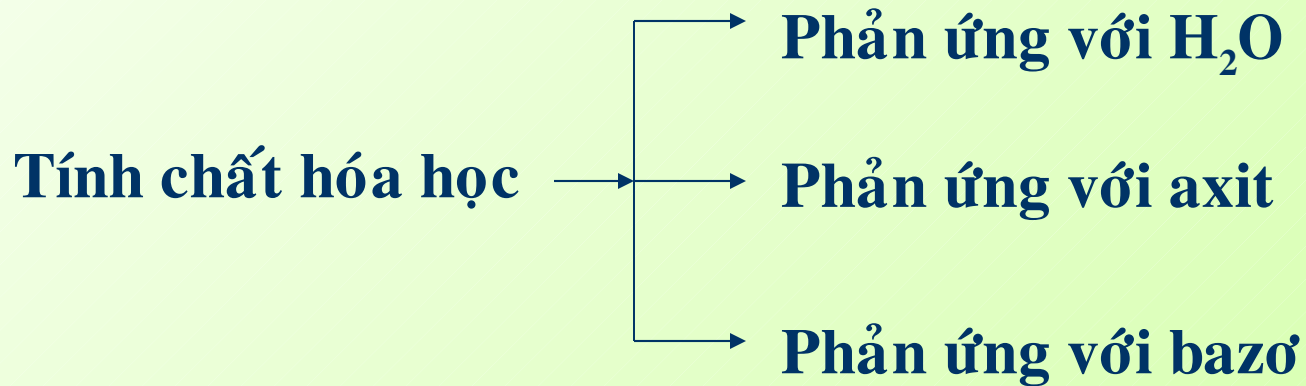
Các kim loại khác : điều chế bằng phương pháp nhiệt luyện

HỢP CHẤT KIM LOẠI

CÁC OXIT

HỢP CHẤT OXIT KIM LOẠI

Tác dụng với H₂O

oxit kim loại + nước → hidroxit

Chỉ có oxit của kim loại nhóm IA, một số nhóm IIA(CaO, SrO, BaO) mới phản ứng

HỢP CHẤT OXIT KIM LOẠI

Tác dụng với Axit

Oxit kim loại + axit không có tính oxi hóa → muối +
nước
⇒ Phản ứng trao đổi

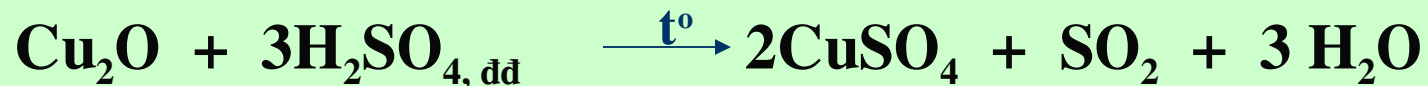

HỢP CHẤT OXIT KIM LOẠI

Tác dụng với Axit

Oxit kim loại + axit có tính oxi hóa $\rightarrow$ muối + khí + nước

$\Rightarrow$ Phản ứng oxi hóa khử

HỢP CHẤT OXIT KIM LOẠI

Tác dụng với Bazo

Oxit lưỡng tính + bazo $\rightarrow$ muối + nước

(BeO, Al₂O₃, ZnO)

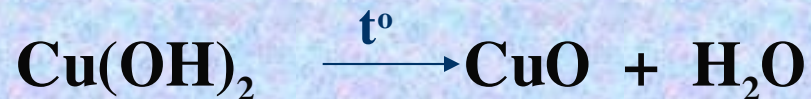

ĐIỀU CHẾ CÁC OXIT

Kim loại tác dụng tác dụng với oxi

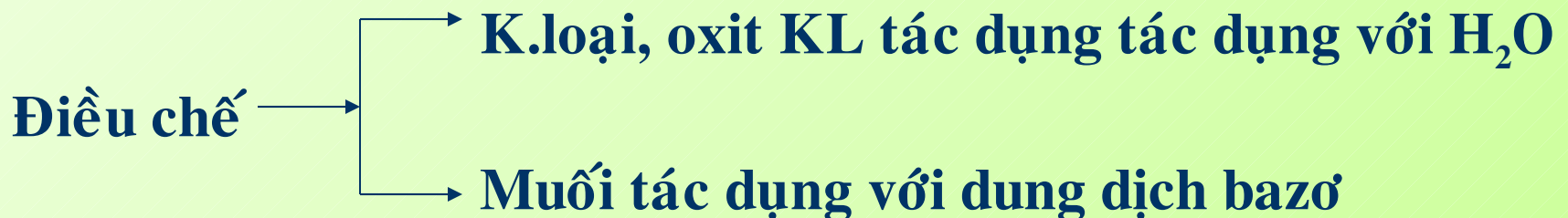
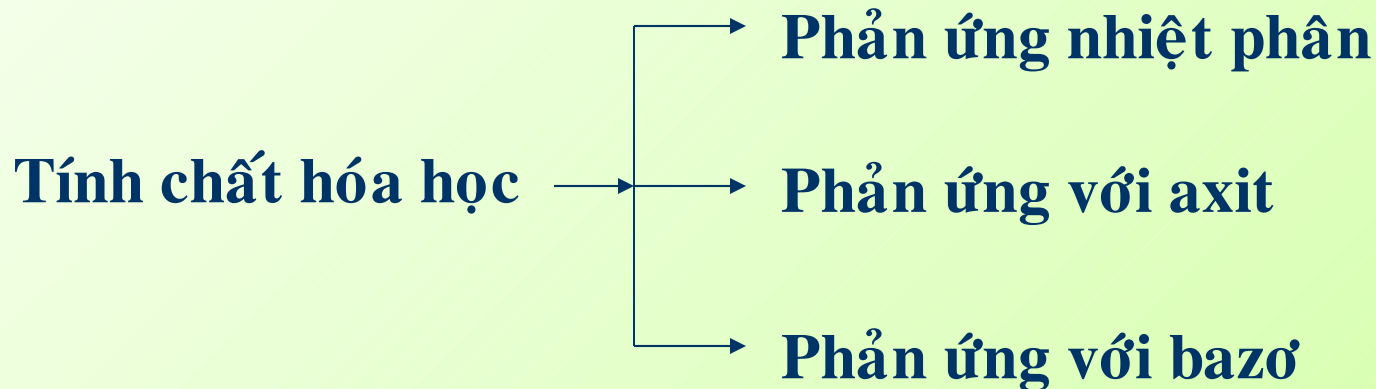

Nhiệt phân các hidroxit kim loại không tan trong nước

HỢP CHẤT KIM LOẠI

CÁC HIDROXIT

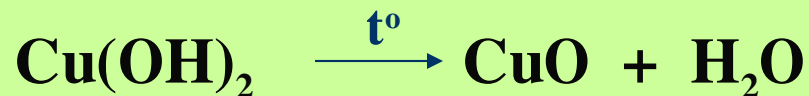
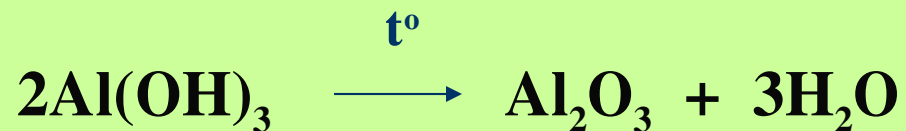

HỢP CHẤT HIDROXIT KIM LOẠI

Phản ứng nhiệt phân

Hidroxit kim loại nhóm IA: không bị nhiệt phân

Hidroxit khác: bị nhiệt phân tạo thành oxit kim loại và nước

HỢP CHẤT HIDROXIT KIM LOẠI

Phản ứng với axit

Hidroxit + axit không có tính oxi hóa $\rightarrow$ muối + nước

$\Rightarrow$ Phản ứng trao đổi

HỢP CHẤT HIDROXIT KIM LOẠI

Phản ứng với axit

Hidroxit + axit không tính oxi hóa $\rightarrow$ muối + khí + nước

$\Rightarrow$ Phản ứng oxi khử

HỢP CHẤT HIDROXIT KIM LOẠI

Phản ứng với bazơ

hidroxit lưỡng tính + kiềm $\rightarrow$ muối + nước

(Be(OH)₂, Al(OH)₃, Zn(OH)₂)

ĐIỀU CHẾ CÁC HIDROXIT

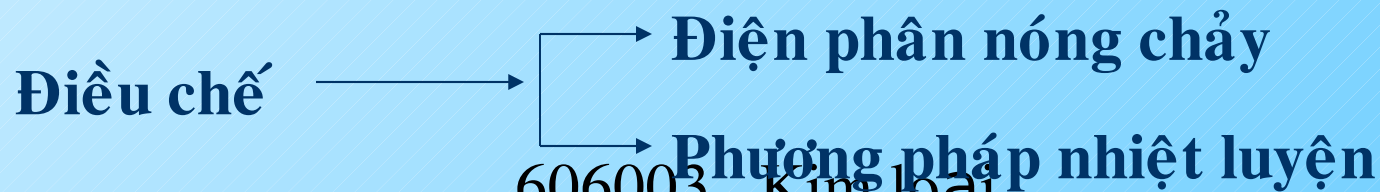
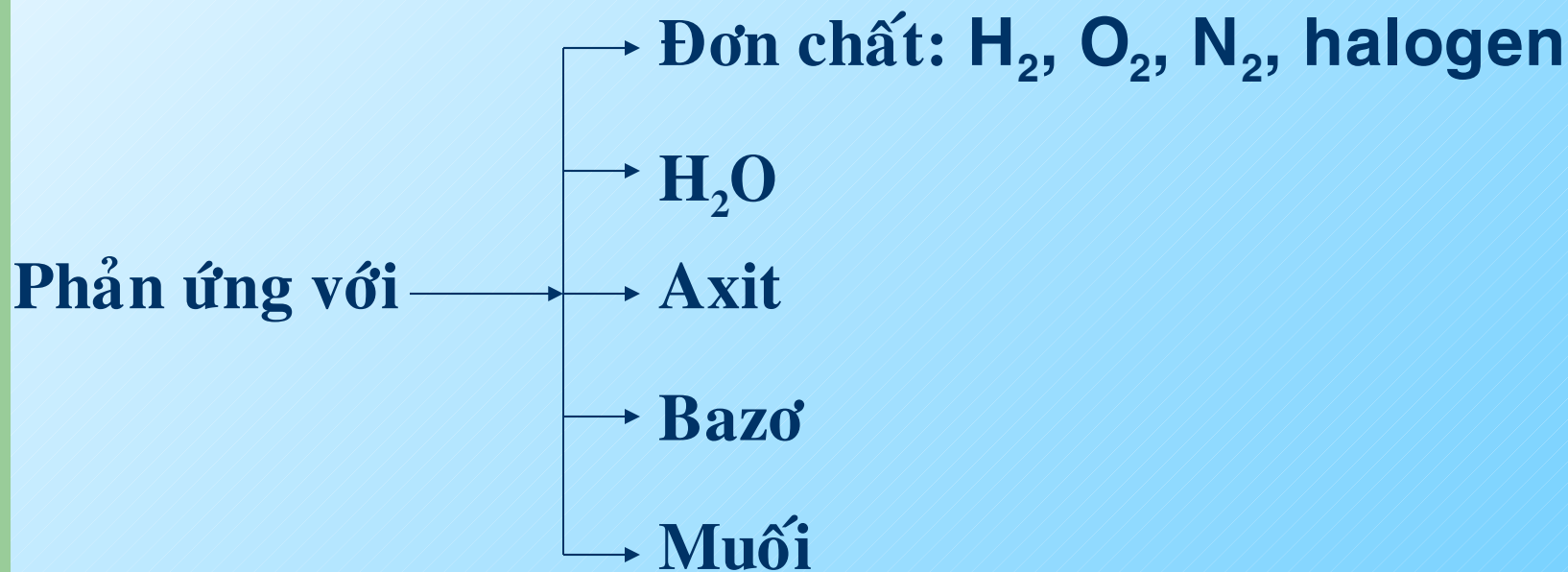
**Kim loại hoặc oxit kim loại (kiềm, một số kiềm thổ)
tác dụng với nước**

Muối tác dụng với dung dịch bazơ

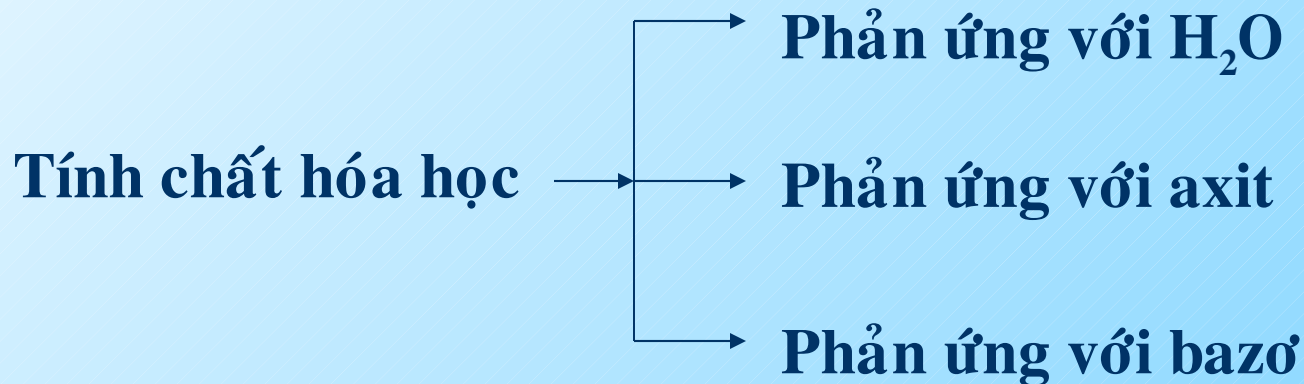

ĐƠN CHẤT KIM LOẠI

HỢP CHẤT KIM LOẠI

CÁC OXIT

HỢP CHẤT KIM LOẠI

CÁC HIDROXIT

